

Sintaxi catalana avançada**2015/2016**

Codi: 100684

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ana Bartra Kaufmann

Correu electrònic: Anna.Bartra@uab.cat

Equip docent

Jaume Mateu Fontanals

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Els alumnes han d'haver cursat l'assignatura *Llengua Catalana* de primer curs. A més, han de tenir un bon domini instrumental de la llengua catalana, tant oral com escrit, i han de dominar la normativa gramatical.

Objectius

En aquesta assignatura se suposen els coneixements bàsics sobre l'estructura de l'oració simple en català i s'estudien els aspectes de la sintaxi del català relacionats amb les propietats dels adjunts, de la modalitat oracional, dels canvis en l'estructura argumental, de l'oració complexa i alguns aspectes importants de variació sintàctica tant des del punt de vista descriptiu com teòric.

L'objectiu és capacitar els alumnes perquè entenguin els conceptes sintàctics esmentats, sàpiguen aplicar-hi les metodologies d'anàlisi i argumentació sintàctica i puguin argumentar les anàlisis lingüístiques. També han de poder reconèixer en el català algunes de les manifestacions de les propietats lingüístiques universals, així com les diferències entre el català i altres llengües, principalment romàniques.

Competències**Llengua i literatura catalanes**

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar adequadament i reflexivament els principis prescriptius de la llengua catalana estàndard oral i escrita.
3. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
4. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
5. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.

Continguts

1. La sintaxi de l'estructura argumental verbal. Estructures argumentals bàsiques amb complement nominal (estructures inergatives) o proposicional (estructures causatives i inacusatives). Arguments de l'estructura i participants de l'arrel. Estructures argumentals ampliades: la sintaxi dels aplicatius. L'argument extern i la categoria funcional *veu*. Predicació secundària i oracions reduïdes.
2. L'estructura sintàctica dels participis. Participis eventius i resultatius. Construccions de participi absolut.
3. Les oracions passives. Categories funcionals i estructura argumental. Participis i auxiliars. Passives agentives i estatives. El complement agent. Restriccions sobre les construccions passives. El node *v* i el node *Veu*. Les passives pronominals.
4. Canvi gramatical i canvi sintàctic. Canvi gramatical i inèrcia sintàctica. Gramaticalització i reanàlisi en el marc de la teoria de Principis i Paràmetres i d'acord amb els principis minimistes. Anàlisi de casos. Canvis en el SD. Canvis en el SV (Sv). Les interfícies i el canvi gramatical.
5. Sintaxi diacrònica: la selecció d'auxiliar en català antic. Canvi lingüístic i estructura argumental: del llatí al català. El català com a llengua de marc verbal: un enfocament lexicosintàctic.
6. Modalitat oracional i perifèria. Perifèria esquerra oracional i perifèria del SV. Revisió de la tematització i la focalització. Tipus de focus en català i comparació amb altres llengües romàniques. Tipologia de temes. Equilibri entre focus i tema. La noció de contrast. Oracions exclamatives: tipologia. Oracions clivellades. C i T: les oracions imperatives. Altres efectes de modalitat associats a la perifèria esquerra.

Metodologia

Les activitats dirigides segueixen la metodologia de l'aprenentatge basat en el plantejament i la resolució de problemes. Aquestes activitats són bàsicament de la següent tipologia

- a) Presentacions teòriques de la matèria amb discussió per grups de problemes que s'hi relacionen.
- b) Pràctiques d'argumentació sintàctica a l'aula per a reforçar els coneixements teòrics i desenvolupar la capacitat d'anàlisi.
- c) Presentació de treballs monogràfics a l'aula.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentacions teòriques a l'aula	65	2,6	1, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Pràctiques de resolució de problemes i d'anàlisi lingüística	30	1,2	1, 2, 4, 5
Presentacions a l'aula	3	0,12	1, 2, 4, 5
Tipus: Autònomes			

Avaluació

L'avaluació de les competències d'aquesta assignatura té en compte les parts següents:

1. Lliurament de tots els exercicis pràctics en el termini que s'estableix per a cadascun (10% de la nota final).
2. Una presentació a l'aula (20% de la nota final)
3. Realització d'un treball monogràfic (40% de la nota final)
4. Una prova escrita final (30% de la nota final).

- Els alumnes que no hagin obtingut un 5 sobre 10 es poden presentar a reavaluació si han obtingut un mínim de 4 punts (és a dir, entre 4 i 4,9 punts).
- S'aplicaran les normes del Departament de Filologia Catalana sobre correcció escrita.
- S'obtindrà un "no presentat" si no s'ha satisfet qualsevol dels requeriments (2), (3) o (4) .

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de pràctiques	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5
Lliurament escrit de la presentació a classe	20%	0	0	1, 4, 5
Presentació a classe	20%	1,5	0,06	1, 4, 5
Prova escrita final	30%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5
Prova escrita parcial	20%	1,5	0,06	1, 5

Bibliografia

*Acedo-Matellán, V. i J. Mateu (2009). "L'expressió dels esdeveniments de canvi: del llatí al català". Dins J. Rafel (ed.). *Lingüística Diacrònica*. Girona: Documenta Universitaria.

Acedo-Matellán, V. i J. Mateu (2015). "Los verbos psicológicos: raíces especiales en estructuras corrientes". Dins R. Marín (ed.). *Los verbos psicológicos*. Madrid: Visor.

Bartra, A. (2014). "Voice phenomena. How many properties behind this label?". *Catalan Journal of Linguistics* (volum especial editat per A. Bartra: *Voice Phenomena*) 13: 3-18.

<http://revistes.uab.cat/catJL/article/view/v13-bartra/159-pdf-en>

Bosque, I. (2014). "On Resultative Past Participles in Spanish". *Catalan Journal of Linguistics* (volum especial editat per A. Bartra: *Voice Phenomena*) 13: 41-77.

<http://revistes.uab.cat/catJL/article/viewFile/v13-bosque/155-pdf-en>

*Bosque, I. i J. Gutiérrez-Rexach (2009). *Fundamentos de sintaxis formal*. [cap. 1 "¿Qué es la sintaxis? Caracterización y bases empíricas", cap. 5 "Léxico y sintaxis" i cap. 6 "Sujetos y objetos"]. Madrid: Akal.

Cabré, T. i J. Mateu (1998). "Estructura gramatical i normativa lingüística: a propòsit dels verbs psicològics en català". *Quaderns. Revista de traducció* 2: 65-81.

Cuervo, M. C. (2010). "La estructura de expresiones con verbos livianos y experimentante". *Cuadernos de la Asociación de Lingüística y Filología de América Latina* 1: 194-206.

Escandell, M. Victoria; Manuel Leonetti & Cristina Sánchez López (eds.) (2011), *60 problemas de gramàtica. Dedicados a Ignacio Bosque*. Madrid, Akal.

Fabra, P. (1956), *Gramàtica catalana*, Barcelona, Teide.

Hernanz, M. L. (1994). "Concordancia, rección y aspecto: las construcciones absolutas en español". Dins A. Alonso et al. (ed.). *II Encuentro de lingüistas y filólogos de España y México*. Salamanca: Ediciones de la Universidad de Salamanca.

Hoekstra, T. (2004). "Small clauses everywhere". Dins R. Sybesma et al. (ed.). *Arguments and Structure*. Berlin i Nova York: Mouton de Gruyter.

Marantz, A. (2013). "Verbal argument structure: Events and participants". *Lingua* 130: 152-168.

*Mateu, J. (2015a). "La estructura argumental". Dins Á. J. Gallego (ed.). *Panorama de la sintaxis*. Madrid: Akal.

*Mateu, J. (2015b). "La inacusativitat i la selecció de l'auxiliar en català antic". Dins M. R. Lloret et al. (eds.). *Actes del XXI Col·loqui Lingüístic de la UB (CLUB 21): "Clàssics d'ahir i d'avui en la gramàtica del català"*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.

Mateu, J. (2015c). "Les construccions de participi dominant en llatí (*ab urbe condita*) i la teoria de les clàusules reduïdes". *XIV Congreso de Estudios Clásicos*. Universitat de Barcelona.

*Pérez Jiménez, I. (2007). *Las cláusulas absolutas* [caps. 7 i 8]. Madrid: Visor.

Pineda, A. (2014). *Les fronteres de la (in)transitivitat. Estudi dels aplicatius en llengües romàniques i basc*. Tesi doctoral, Departament de Filologia Catalana, UAB, Bellaterra.

Pykkänen, L. (2008). *Introducing Arguments*. Cambridge: MIT Press.

Solà J. et al. (eds.) (2002), *Gramàtica del català contemporani*, vol. 2, Barcelona, Empúries,

Suñer, A. (2002). "Les construccions adjuntes en gerundi i participi". Dins J. Solà et al. (dir.). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.